

- Müller, D., 1954. Die Abschleuderung der Sporen von *Sporobolomyces* - Spiegelhefe - gefilmt, Friesia 5: 65-74.
- Niel, C.B. van, G.E. Garner & A.L. Cohen, 1972. On the mechanism of ballistospore discharge. Arch. Mikrobiol. 84: 129-140.
- Olive, L.S., 1964. Spore discharge mechanism in Basidiomycetes. Science 146: 542-543.
- Savile, D.B.O., 1965. Spore discharge in Basidiomycetes: A unified theory. Science 147: 165-166.
- Swinbank, P., J. Taggart & S.A. Hutchinson, 1964. The measurement of electrostatic charges on spores of *Merulius lacrimans* (Wulf.) Fr. Ann. Bot., London, N.S. 28: 239-249 (geciteerd in Webster & Chien, 1990).
- Turner, J.C.R. & J. Webster, 1991. Mass and momentum transfer on the small scale: How do mushrooms shed their spores? Chem. Eng. Science 46: 1145-1149.
- Webster, J. & C.-Y. Chien, 1990. Ballistospore discharge. Trans. Mycol. Soc. Japan 31: 301-315.
- Webster, J., R.A. Davey, G.A. Duller & C.T. Ingold, 1984a. Ballistospore discharge in *Iersonilia perplexans*. Trans. Br. mycol. Soc. 82: 13-29.
- Webster, J., R.A. Davey & C.T. Ingold, 1984b. Origin of the liquid in Buller's drop. Trans. Br. mycol. Soc. 83: 524-527.
- Webster, J., M.C.F. Proctor, R.A. Davey & G.A. Duller, 1988. Measurement of the electrical charge on some basidiospores and an assessment of two possible mechanisms of ballistospore propulsion. Trans. Br. mycol. Soc. 91: 193-203.
- Webster, J., R.A. Davey and J.C.R. Turner, 1989. Vapour as the source of water in Buller's drop. Mycol. Res. 93: 297-302.

Coolia 36: 21 - 22, 1993.

NEDERLANDSE MYCOFLORA OPNIEUW VERRIJKT MET EEN SOORT UIT DE STIPHOUTSE BOSSEN

Henk Lammers, Hoofdstraat 90, 5760 AM Helmond

Sistotrema quadrisporum has been discovered in the Netherlands, growing on a stem of probably *Chamaecyparis lawsoniana*. This species, characterized by 4-spored basidia, is also known from Spain and Denmark.

Aan de rand van een bosperceel, grenzend aan een woonbuurt, trof ik op 28 december 1991 op de stam van waarschijnlijk een Californische cypres (*Chamaecyparis lawsoniana*) een korstje aan. Macroscopisch deed deze korstzwam mij sterk denken aan een *Sistotrema*, en speciaal *S. brinkmannii*, door zijn korrelige oppervlak. Bij microscopisch onderzoek bleek er echter een verrassing aanwezig te zijn. Het vruchtlichaam bezat weliswaar de voor *Sistotrema* zo karakteristieke urnvormige basidiën, maar het aantal sterigmen was altijd vier, in tegenstelling tot de meeste *Sistotrema*-soorten welke er zes tot acht hebben. Ook waren de sporen beduidend groter dan die van *S. brinkmannii*.

Bij determinatie met Eriksson et al. (1984) kwam ik vrij snel uit bij een soort welke geheel overeen stemde met mijn vondst. Deze soort wordt in dit werk slechts vermeld als *Sistotrema* sp., herbariumnummer 15372 Ryvarden.

Om te achterhalen of er over deze soort verdere publicaties zijn verschenen, reisde ik op 19 februari 1992 naar het Rijksherbarium te Leiden om in de daar aanwezige bibliotheek te gaan zoeken naar andere publicaties over deze soort. Na enig speurwerk vond ik een publicatie van Hallenberg & Hjortstam (1988). In dit artikel wordt deze *Sistotrema* als een nieuwe soort beschreven onder de naam *Sistotrema quadrisporum* Hallenb. & Hjortst.

Deze soort is tot dusverre van twee zeer ver van elkaar liggende lokaties bekend, nl. Santander (Spanje) en Djursland (Denemarken, Jutland) op wilg.

Beschrijving (zie fig. 1)

Vruchtlichaam resupinaat, met fijn uitlopende rand, oppervlak korrelig, grandinoid (met halfbolvormige, wrachtige bobbeltjes), week, met een losse structuur, wit met bleek geelachtige vlekken.

Sporen breed elliptisch, $5,9-7,5 \times 3,9-4,4 \mu\text{m}$, hyalien, glad, dunwandig, niet amyloïd. Basidiën urnvormig, $15-24 \times 4,0-5,5 \mu\text{m}$, met 4 sterigmen en een basale gesp. Cystiden afwezig. Trama monomitisch; hyfen $2,5-3,9 \mu\text{m}$ breed, dunwandig, veelal bezet met kristallen, met gespen.

LITERATUUR

Eriksson, J., K. Hjortstam & L. Ryvarden, 1984. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 7. *Schizopora - Suillosporium*. Oslo.

Hallenberg, N. & K. Hjortstam, 1988. Studies in Corticiaceae (Basidiomycetes). Mycotaxon 31: 439-443.

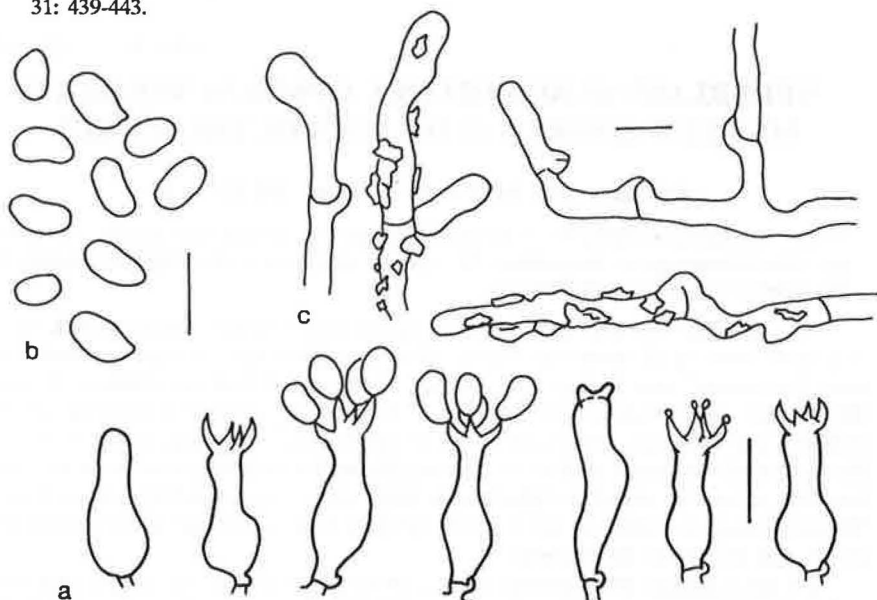

Fig. 1. *Sistotrema quadrisporum* - A. Basidiën; B. Sporen; C. Hyfen met kristallen. Maatbalkje = $10 \mu\text{m}$.